

BUREAU DU PRIMAT, DIOCESE DE FRANCE DE L'ÉGLISE APOSTOLIQUE ARMÉNIENNE Առաջնորդարան Հայաստանեայց Առաքելական Եկեղեցու, Paris - Փարիզ

21 MARS 2019 – N° 5 (Vol. 6)

21 Մարտ 2019 – N° 5 (Հատոր 6)

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼՈՆՅ ՔԱՅՈՑ ՊԱՏՐԻԱՐԸՎ ՎԱՆՏԱՆԵՍԱՐ

Թուրքիոյ հայերու բարձրագոյն կրօնական առաջնորդ Ամենապատիւ Տ. Մեսրոպ Արք. Մուշաֆեան, 8 Մարտի 2019-ին, 63 տարեկանին, Պոլսոյ մէջ իր բուժուած Սուրբ Փրկիչ Ազգային Հիւանդանոցին մէջ մահկանացուն կնքեց: Սրբազան Պատրիարքը 2008-էն ի վեր կը տառապէր «տեմանս»-է եւ երկար ժամանակէ ի վեր բուսական կեանք կ'ապրէր: Ան 1998 թուականին Պատրիարք ընտրուած էր, բայց իր գահակալութեան շրջանը, անբուժելի հիւանդութեան հետեանքով, բաւական կարճ եղաւ: Սուրբ Փրկիչ Ազգային Հիւանդանոցի եւ Հայկական Հիմնադրամներու Միութեան ատենապետ Պետրոս Ծիրինօղլու ցաւակցութիւն յայտնելով հայ համայնքին, տեղեկացուցած է որ Պատրիարքը ունեցած է անակնկալ սրտի տագնապ մը: Նախագահական գրասենեակի հարողագրութենէն կը տեղեկանաւք, թէ Թուրքիոյ Նախագահ Ռեճեփ Թայյիփ Էրտողան հեռաձայնելով Պոլսոյ Հայոց Պատրիարքի Ընդհանուր Փոխանորդ Արամ Արք. Աթէշեանին, ցաւակցութիւն յայտնած է: Թուրքիոյ Նախագահը իր Twitter-ի էջին մէջ հայերէն ցաւակցական ուղերձ մըն ալ յղած է: Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց 84. Պատրիարք Մեսրոպ Բ-ին յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ Մարտ 17-ին: Ծովածաւալ բազմութիւն մը համախմբուեցաւ Պատրիարքարանի Սուրբ Աստուածածին Աթոռանիստ Մայր եկեղեցու համալիրէն ներս ու վերջին հրաժէշտ տուաւ Մուշաֆեան Պատրիարքին: Թող Աստուած խաղաղութիւն տայ մեր սիրելի պատրիարքի հոգիին: Թող արդարներու յիշատակը յաւերժօրէն օրհնուի: Մեղմեցէ [այստեղ](#) եւ [այստեղ](#) տեսահոլովակի համար :

ԹԵՄԻ ՀՈԳԵՐՈՐԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆՍԻՄ ՄԷՋ ԱՌԱՆՁԱՏՈՒՄԸ

Մեր թեմի Հոգեւորականներու տարեկան Մեծ Պահքի առանձնացումը այլեւս աւանդութիւն մըն է: Այս տարի մեր հոգեւորականները միացան առաջնորդին եւ 2-4 Մարտ թուականներու միջեւ, Sainte Marie առանձնացման կեդրոնին մէջ առանձնացումը տեղի ունեցաւ: Հոգեւորականները Կիրակի կեսօրին ժամանեցին իսկ ծրագիրը Գեր. Վահան Սրբազանի աղօթքով եւ ներածականով սկսաւ: Ան յիշեցուց որ հոգեւորականներու համար առանձնացումը, ամէնօրեայ իրենց սովորութիւններէն թուրք ելլելու եւ իրենց հոգեւոր զարգացման վրայ կեդրոնանալու տարեկան առիթ մըն է: Օրը շարունակուեցաւ Աստուածաշունչի ուսումնասիրութեան նիստով մը: Հոգեւորականները Պօղոս Առաքելաւի Փիլիպեցիներու ուղղուած նամակը կարդացին ու քննարկեցին: Երեկոն խաղաղութեան աւանդական արարողութեամբ աւարտեցաւ: Երկուշաբթի օրը թեմական քանի մը հոգեւոր, կրօնական եւ մշակութային ծրագրերու քննարկումներուն նուիրուած էր: Աւելի վերջ հոգեւորականները թեմական ծրագրեր քննարկեցին, ինչպէս երիտասարդներու կողմէ կազմակերպուող տարեկան արեան նուիրատուութիւնը, Հայ եկեղեցու ամառնային երկրորդ ճամբարը եւ փողոցի հայկական երկրորդ փառատունը: Առանձնացումին մասնակցեցաւ Նաեւ Գերաշնորհ Տ. Տարոն Եպս Ճերերճեան: [Մեղմեյ այստեղ](#):

ԱՐԵԱՆ ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ՝ ՏԵՐԱՊՈՒՆՈՒԹԵԱՆ ՉՈՂԵՐՈՒ ՅԻՇԱՍԱԿԻՆ ՀԱՄԱՐ

Արդէն 104 տարի է որ հայ տղամարդիկ, կիներ, մանուկներ հալածուեցան ու չարդուեցան: 1915-ի Ցեղասպանութեան ընթացքին զոհուած 1.500.000 հայերու յիշատակին, Ֆրանսայի Հայ Առաքելական Եկեղեցու, Եկեղեցաւեր երիտասարդներ կազմակերպութեան երիտասարդները, Գերաշնորհ Վահան Եպիսկոպոս Յովհաննէսեանի հովանիին տակ "Կեանքի Նուէր" արեան նուիրատուութիւն կը կազմակերպէ: Այս առաքելութիւնը Ֆրանսայի Հայ Առաքելական Եկեղեցու 25 ծովներու մէջ միաժամանակ տեղի պիտի ունենայ: Աւելի քան մէկ դար առաջ, հայ ժողովուրդը դէպի մահ քալելու ատեն արիւն կը կորսնցներ, մենք մեր արիւնը անոր կարիքը ունեցողներուն նուիրելով որոշեցինք այս արատաւոր շրջանակը կտորէ: Ինչպէս որ Աստուածաշունչը մեզի կը սորվեցնէ, "Չարիքին չարիքով մի՛ պատասխանէք (Հռոմեացիներ 12.17):" Այս արշաւին մասնակցիլ փառաբողներէն կը խնդրենք, որ արեան նուիրատու դառնալու համար պետք եղած պայմանները սորուելու եւ յաւելեալ տեղեկութիւններու համար մեզի հետ jeunesse@diocesearmenien.fr հասցեով կապ հաստատեն: Այս տեղեկատուութիւնը պետք է կարելի եղածին չափ լայն տարածել:

Հայ եկեղեցու երկրորդ Ամառնային ճամբարը

Առաջնորդի գրասենեակը եւ Հայ Առաքելական Եկեղեցու Ֆրանսիայի Թեմական Խորհուրդը ուրախութեամբ կը յայտարարեն, թէ Հայ Եկեղեցու մանուկներու եւ պատանիներու համար երկրորդ անգամ ամառնային ճամբար կը կազմակերպուի: Անցեալ տարուայ յաջող փորձի հիման վրայ, թեմը իր երկրորդ ամառնային ճամբարը ծրագրած է իրականացնել 2019, Յուլիս 8-էն 13-ի միջեւ. որ տեղի պիտի ունենայ "La Bergerie de l'Abbaye de La Trappe" գեղեցիկ վայրին մէջ: Գրառքը բոլոր ծովներէն 8-էն 15 (8-11 եւ 12-15) տարեկան պատանիներ կ'ընդունի: Ծրագիրը պիտի ղեկավարէ Տեր Մանուէլ Յովհաննէսեան-Բաշօն: Դաստիարակներու եւ մթնոլորտ ստեղծողներու արհեստավարժ խումբ մը իրեն պիտի աջակցին: Ծրագիրը հայ ինքնութեան, մեր հաւատքի եւ մեր եկեղեցու մասին գործունէութիւններ եւ քննարկումներ կ'ընդգրկէ: Փափաքողները զանազան ժամանցի գործունէութիւններու կրնան մասնակցիլ, ինչպէս լողալ, պտոյտներ, խարոյկ, խմբային երգեր, հայկական աւանդական պար եւ այլն: Ծախսերու եւ փոխադրութեան մանրամասնութիւնները մօտ ատենէն պիտի յայտարարուին: Լրացուցիչ տեղեկութեան համար կրնաք դիմել Առաջնորդի գրասենեակին՝ bureauduprimat@diocesearmenien.fr

Սրբազան Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդին Մասնակցեցաւ

Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդի (ԳԽ) անդամներ՝ արքեպիսկոպոսներ, եպիսկոպոսներ եւ աշխարհականներ, Երեքշաբթի, Մարտ 12-ին, Մայր Աթոռ Սուրբ Էջմիածինի մէջ, Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի Նախագահութեամբ, տարուայ առաջին հերթական ժողովը գումարեցին: Ժողովը "Հայր Մեր"ով բացուեցաւ որմէ վերջ ԳԽ-ի անդամները Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց Պատրիարք Մեսրոպ Արք. Մուշաֆեանի եւ Երուսաղէմի Սրբոց Յակոբանց Միաբանութեան անդամ Համբարձում Վրդ. Քէշիշեանի հոգիներուն խաղաղութեան համար աղօթեցին: Իր բացման խօսքին մէջ, Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսը ԳԽ-ի հոգեւորական եւ աշխարհական անդամներուն իր օրհնութիւնները փոխանցեց, եւ երկնային Տիրոջ աղօթքը որ իրենց ջանքերուն աջակցի: Հինգ օրուայ ընթացքին, Եկեղեցու առաքելութեան, վարչական, կազմակերպչական, իրաւական, կրօնական, կարգապահական եւ ընկերային հարցերուն առնչուող նիւթեր քննարկուեցան: Քննարկուեցան Նաեւ Ընտանիքի Տարուան նուիրուած ծրագրերը, ՍԸ Էջմիածին Տաճարի վերանորոգումը, Մայր Աթոռի եւ Հայաստանի թեմերու վարչական կառուցումը վերանայումը, Կոմիտաս Վարդապետի եւ Յովհաննէս Թումանեանի ծննդեան 150 ամեակի կազմակերպումը: Գերագոյն Հոգեւոր Խորհուրդը քննեց Սուրբ Էջմիածինի 2018-ի գործունէութեան հաշուետուութիւնը: Օրակարգին մէջ ընդգրկուած էր Նաեւ աշխարհի թեմերուն վերաբերող հարցերու քննարկումը:

ԵՐՈՒՊԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴՆԵՐՈՒ ԱՌԱՋԻՆ ՀԱՆԴՊՈՒՄԸ

Հայ եկեղեցու Եւրոպայի մէջ ծառայող եպիսկոպոսները, արքեպիսկոպոսները, առաջնորդները եւ կաթողիկոսական պատուիրակները, Հինգշաբթի 7 Մարտ 2019-ին Սոֆիա ժամանեցին, մասնակցելու համար Եւրոպայի բարձրաստիճան հայ հոգեւորականներու առաջին ժողովին: Ժողովին ներկայ էին՝ Արեւմտեան Եւրոպայի Կաթողիկոսական Պատուիրակ Խաժակ Արք. Պարսամեան, Ռումանիոյ Առաջնորդ եւ Արեւելեան Եւրոպայի Կաթողիկոսական Պատուիրակ Տաթև Եպս. Յակոբեան, Կեդրոնական Եւրոպայի Կաթողիկոսական Պատուիրակ Տիրան Վրդ. Յակոբեան, Զուիցերիոյ Առաջնորդ Գուսան Վրդ. Ալճալեան, Գերմանիոյ Առաջնորդ Սերովյէ Վրդ. Իսախանեան, Ուրալիոյ Առաջնորդ Մարկոս Եպս. Յովհաննիսեան եւ Ֆրանսայի Առաջնորդ Վահան Եպս. Յովհաննէսեան: Բացի Եւրոպական թեմերու տարբեր ծրագրերու քննարկումէն խումբը այցելեց Նաեւ Սոֆիա եւ Փոլսով թաղաքներու եկեղեցիները: Ժողովի օրերուն հոգեւորականները Պատարագ եւ այլ արարողութիւններ ալ կատարեցին: Խումբը այցելեց Նաեւ Պուլկարիոյ եկեղեցու Պատրիարքը եւ Հայաստանի Հանրապետութեան Պուլկարիոյ դեսպանը: Հանդիպումը շատ բեղմնաւոր էր: Պուլկարիոյ հայերու համար ան եղաւ Նաեւ ոգեշնչման աղբիւր: Անոնք իրենց եկեղեցիներուն մէջ քանի մը եպիսկոպոսներու եւ արքեպիսկոպոսներու ներկայութեան առաջին անգամ ականատես եղան:

ԿԱՐԵՐՈՐ ԳԱՆՔ ԹՈՒՄԱԿԱՆՆԵՐ

- Շաբաթ 15 Յունիս 2019 ; Թեմական Տարեկան Ճաշկերոյթ-Պարահանդէս
- Երկուշաբթի - Շաբաթ, 8-13 Յուլիս; 2^{րդ} Թեմական Ամրանային Ճամբար
- Կիրակի 22 Սեպտեմբեր; 2^{րդ} Տարեկան Հայկական Փառատոն Փարիզի